T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/44
KARAR NO : 2022/260
KARAR TR : 30/05/2022

ÖZET: Kamu zararına sebebiyet verdiğinden bahisle adına tahakkuk ettirilen miktarın davacı tarafından, rızaen ödenmesinden sonra, bunun iadesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. G
Davalı : Bolu Valiliği(İl Milli Eğitim Müdürlüğü)
Vekili : Av. M. Y

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, Bolu İzzet Baysal Mesleki Eğitim Merkezi'nde metal teknolojisi öğretmeni olarak görev yapmaktayken *"kendisine yersiz ilave eğitim-öğretim tazminatı ödendiğinden bahisle kamu zararı oluştuğunun tespit edildiği, dolayısıyla kamu zararının takip ve tahsil edilmesi gerektiği, bu kapsamda gönderilen borç bildirim belgesindeki borcu yasal faiziyle birlikte ödediğine dair tahsilata ilişkin belgeyi sunması gerektiğine"* ilişkin olarak tesis edilen Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 19/10/2020 tarih ve E.15052714 sayılı işleminin; Mardin'de görev yapmaktayken Şubat 2015 Aile Birliği Mazeretine Bağlı Yer Değiştirme Döneminde Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğü emrine metal teknolojisi öğretmeni olarak atandığını, beş yıldır geçici görevlendirmelerle şu an görev yaptığı İzzet Baysal Mesleki Eğitim Merkezi'nde branşına ait derslere girerek fiilen görevini yaptığını, hal böyle iken kendisine kamu zararı borcu çıkarıldığı gibi ilave eğitim-öğretim tazminatının da kesildiğini, Kamu Denetçiliği Kurumu'na başvuruda bulunması üzerine lehine tavsiye kararı verildiğini, fiilen görev yaptığı için ilave eğitim-öğretim tazminatı alması gerektiğini, eşitlik ilkesi ve hakkaniyete uygun hareket edilmediğini, hukuka ve mevzuata aykırı olduğunu ileri sürerek; anılan işlemin iptali ve ödediği 6.833,60 TL kamu zararı dahil 09/03/2015 tarihinden bugüne kadar ödenmeyen tüm ilave eğitim-öğretim tazminatlarının yasal faiziyle birlikte ödenmesi ve ilave eğitim-öğretim tazminatlarının ödenmesine devam edilmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Bolu İdare Mahkemesi 04/06/2021 tarihli ve E.2021/492, K.2021/526 sayılı kararı ile, kamu zararına ilişkin Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 19.10.2020 tarih ve E. 15052714 sayılı işlemine karşı ayrı, 09/03/2015 tarihinden ilave eğitim-öğretim tazminatının kesildiği tarihe kadar çeşitli sebeplerle hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş ilave eğitim ve öğretim tazminatları için de ayrı bir davaya açılması gerektiğin bahisle,2577 sayılı Kanunun 3. ve 5. maddesi hükümlerine uygun bulunmayan dava dilekçesinin aynı kanunun 15. maddesinin 1. fikrasının d bendi uyarınca reddine karar vermiştir.

3. Dava dilekçesini yenileyen davacı, Bolu İzzet Baysal Mesleki Eğitim Merkezinde geçici görevlendirmeyle Metal Teknolojisi öğretmeni olarak görev yapmakta iken, Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğünün *"Kamu Zararı"* konulu 19/10/2020 tarih ve 39307281-855.01-E.15052714 sayılı üst yazıları ve eki 15/10/2020 tarihli Borç Bildirim Belgesi işlemin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına, bilahare iptaline; Kurumuna ödediği hem 8.412,76 TL kamu zararının, hem de yukarıdaki söz konusu kesme işlemi sebebiyle 15/10/2020 tarihinden itibaren bugüne kadarki maaşlarının içinde ödenmeyen ilave eğitim öğretim tazminatlarının ayrı ayrı yasal faizleriyle birlikte tarafına ödenmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde yeniden dava açmıştır.

4. Davalı idare vekili, süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde, *"davacının rızaen ödediği 8.412,76 TL kamu zararının iadesi istemi yönünden"* davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

5. **Bolu İdare Mahkemesi 26/08/2021 tarihli ve E.2021/749 sayılı kararı ile,** uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idari yargının görevine girdiğinden bahisle, davalı idarenin görev itirazının reddine ve Mahkemelerinin görevli olduğu karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"...İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari

dava türlerinden biri olduğu idare hukukunun bilinen ilkelerindendir.

İdare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re-sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem kimliği kazandırmakta ve kural olarak bu işlemler özel yasal düzenlemeler dışında, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır.

(...)

Bakılan davada, davalı idare tarafından, davacının rızaen ödediği 8.412,76-TL kamu zararının iadesi isteminin 6098 sayılı Borçlar Kanunu uyarınca genel hükümlere göre adli yargı mercilerince çözülmesi gerektiği iddia edilerek bu yönden görev itirazında bulunulmuş ise de, uyuşmazlığın; sadece rızaen ödenen 8.412,76-TL kamu zararının iadesi istemine ilişkin olmadığı, davalı idarece tesis edilen "kamu zararı" konulu Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 19.10.2020 tarih ve E.15052714 sayılı işlemi ve bu işleme ekli borç bildirim belgesinin hukuka aykırılığı iddiasıyla iptalleri isteminin yanında rızaen ödenen 8.412,76-TL kamu zararının iadesi isteminden kaynaklandığı görülmekte olup, bu haliyle davacının idari işlemin iptalini istemeksizin haksız yere rızaen ödediğini iddia ettiği miktarın iadesi için salt bir alacak davası açtığından bahsedilemeyeceğinden, davacı tarafından yapılan ödemenin iadesi isteminin de yersiz yapılan ödemenin geri istenilmesine karşı açılan dava kapsamında. Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 19.10.2020 tarih ve E.15052714 sayılı işlemi ve bu işleme ekli borç bildirim belgesinin hukuka aykırılık iddiası ile birlikte değerlendirilerek yargısal denetiminin idari yargı yerlerince yapılması gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır."

6. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

7. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, açılan davanın8.412,76 TL'nin iadesi istemiyle ilgili kısmının da adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısımları şöyledir:

"belirtilen düzenlemelere göre; 5018 sayılı Kanun'un 71. maddesinde tanımlanan kamu zararının tahsil ve takibinde bu maddeyle, anılan maddeye dayanılarak yürürlüğe konulan Yönetmelik'te yer alan hükümlerin uygulanması gerektiği, bu hükümlere göre kamu zararının tahsili için öncelikle sorumlu personelin rızaen ve sulh yoluyla ödeme yapması gereğinin kendisine tebliğ edileceği, kamu zararı nedeniyle ortaya çıkan alacağı personelin rızaen ödememesi durumunda 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre takip yapılacağı, bu Kanun'a göre takip başlatılmadan idarenin söz konusu alacağın tahsilini personelin aylığından re'sen kesinti yapmak suretiyle sağlayamayacağı, ortaya çıkan kamu zararının tahsili/tazmini hususunda idarenin re'sen icra yetkisinin bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının Bolu İzzet Baysal Mesleki Eğitim Merkezinde metal teknolojisi öğretmeni olarak görev yapmaktayken kendisine yersiz ilave eğitim-öğretim tazminatı ödendiğinden bahisle oluşan kamu zararı sebebiyle borç bildirimi yapıldığı, borcu rızaen ödeyen davacının, borç bildiriminin haksızlığım iddia ederek ödenen 8.412,76 L'nin faizi ile birlikte iadesi ve ve 15.10.2020 tarihinden sonra ödenmeyen tüm ilave eğitim-öğretim tazminatlarının yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle görülmekte olan davayı açtığı, davalı idarece davanın davacı tarafından rızaen ödenen 8.412,76 TL'nin iadesi istemi yönünden görev itirazında bulunulduğu anlaşılmıştır.

8.412,76 TL'nin iadesi istemi yönünden davaya konu edilen husus herhangi bir idari işlem veya eylemden kaynaklanmayıp, davacının kendi rızası ile yaptığı ödemenin hukuka aykırılığı iddiasıyla iadesi istemine ilişkin olduğundan, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinde belirtilen idari dava türlerine uymamakla birlikte, davacının haksız yere ödediğini iddia ettiği paranın iadesi için alacak davası şeklinde açmış bulunduğu davanın. Borçlar Kanunu kapsamında özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 25/03/2019 tarihli ve E.-K.2019/26-227 sayılı kararında da bu tür davaların çözümünde adli yargının görevli olduğu vurgulanmıştır.

Yukardaki açıklamalara göre, somut olaya ilişkin davanın 8.412,76 TL'nin iadesi istemiyle ilgili kısmının da adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir."

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

8. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcılığından da yazılı düşünce istenilmiştir.

9. Danıştay Başsavcısı, uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca, yapılan başvurunun reddi gerektiği yolunda görüş vermiştir. Görüşün ilgili kısmı şöyledir:

"... uyuşmazlığın, sadece davacının ödediği tutarın iadesi istemine ilişkin olmadığı, davalı idarece tesis edilen 19/10/2020 tarihli işlemin ve bu işlem ile birlikte tebliğ edilen borç bildirim belgesinin hukuka aykırılığı iddiasıyla iptalleri isteminin yanında, bu işlemlere bağlı olarak davacının ödemede bulunduğu tutarın iadesi isteminden kaynaklandığı, bu itibarla davacının idari işlemin iptalini istemeksizin, haksız yere ödediğini iddia ettiği tutarın iadesi için salt alacak davası açtığından söz edilemeyeceği açıktır.

Bu durumda; davacı tarafından yapılan ödemenin iadesi isteminin; davalı idarece tesis edilen 19/10/2020 tarihli idari işlemin ve borç bildirim belgesinin hukuka aykırılık iddiasıyla birlikte değerlendirilerek, yargısal denetiminin idari yargı yerlerince yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır."

IV. İLGİLİ HUKUK

10. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "*Amaç*" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir."

11. Kanunun "*Kamu Zararı*" başlıklı 71. maddesi şöyledir:

"*(Değişik birinci fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.*

Kamu zararının belirlenmesinde;

a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,

c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,

d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,

e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,

f) (Mülga: 22/12/2005-5436/10 md.)

g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,

Esas alınır.

(Değişik üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Alınmamış para, mal ve değerleri alınmış; sağlanmamış hizmetleri sağlanmış; yapılmamış inşaat, onarım ve üretimi yapılmış veya bitmiş gibi gösteren gerçek dışı belge düzenlemek suretiyle kamu kaynağında bir artışa engel veya bir eksilmeye neden olanlar ile bu gibi kanıtlayıcı belgeleri bilerek düzenlemiş, imzalamış veya onaylamış bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunların bu fiillere ilişkin hükümleri uygulanır. Ayrıca, bu fiilleri işleyenlere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

(Değişik son fıkra: 25/4/2007-5628/4 md.) Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir."

12. 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71. maddesine dayanılarak hazırlanmış olan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "*Kamu zararlarından doğan alacağın tebliği ve takibi"* başlıklı 10. Maddesi şöyledir:

" (Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/6 md.)

(1) Kamu zararından doğan alacaklar, takibe yetkili birimce sorumlular ve ilgililerin bilinen adreslerine imzaları alınmak suretiyle veya 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir.

(2) Kontrol, denetim veya inceleme sonucunda tespit edilen kamu zararından doğan alacakların sorumlulara ve ilgililere tebliğ işlemlerine, 7/A maddesi gereğince yapılacak değerlendirme işlemlerinin tamamlanarak değerlendirme formunun takibe yetkili birime ulaştırıldığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde başlanır. Tebliğde; borcun miktarı, sebebi, doğuş tarihi, faiz başlangıç tarihi, ödeme yeri belirtilir ve sorumlulara ve/veya ilgililere ödeme, itiraz veya sulh teklifinde bulunmak üzere otuz gün süre verilir.

a) Sorumluların ve/veya ilgililerin varsa itirazları 15 gün içinde sonuçlandırılır. Bu süre içinde sonuçlandırılmayan başvurular reddedilmiş sayılır. İtiraz, merkezde üst yönetici, taşrada ise idarenin taşrada bulunan en üst yöneticisi tarafından, gerek görülmesi halinde harcama birimi ve/veya hukuk biriminin de görüşüne başvurularak sonuçlandırılır.

b) Sorumlu ve/veya ilgililerin taksitlendirme taleplerini de içeren sulh başvuruları; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idarelerde, 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre, kapsamdaki diğer kamu idarelerinde ise özel mevzuatındaki hükümlere göre sonuçlandırılır.

c) İtiraz ve sulh başvurularını değerlendirme işlemlerinin sekretarya hizmetlerini takibe yetkili birim yürütür.

(3) Sayıştay sorguları üzerine yapılan değerlendirme sonucuna göre tahsil edilmesi gerektiği bildirilen kamu zararı alacaklarının sorumlulara ve ilgililere tebliğinde de aynı şekilde işlem yapılır.

(4) Kamu zararı alacaklarının yapılan tebligata rağmen sorumlular ve/veya ilgililerce süresinde rızaen ödenmemesi, sulh teklifinde ya da itirazda bulunulmaması halinde sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içerisinde, sulh teklifinin ya da itirazın idare tarafından reddedilmesi halinde ise bu ret tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde ve her hâlükârda 30 günlük ödeme süresinden sonra ilgili alacak takip dosyası, alacağın tahsili için takibe yetkili birimce kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderilir.

(5) Kesinleşen Sayıştay ilâmlarının tebliğinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri uygulanır.

(6) Mahkemelerce hükme bağlanan ve taraflara tebliğ edilen, kamu zararından doğan alacaklara ilişkin kararın kesinleşmesi beklenmeksizin takip işlemlerine başlanır. "

13. Yönetmeliğin "*Kamu zararından doğan alacakların tahsil şekilleri*" başlıklı 12. maddesi şöyledir:

"(1) Kamu zararından doğan alacaklar, sorumlulardan ve/veya ilgililerden, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte tahsil edilir.

(2) Tespit edilen kamu zararları;

a) Rızaen ve sulh yolu ile ödenmek,

b) (Değişik:RG-15/6/2019-30802-C.K.-1147/7 md.) 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümlerine göre takas yapılmak,

c) 2004 sayılı Kanun hükümleri uygulanmak,

suretiyle tahsil edilir."

14. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 30/05/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde aynı İdarece başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde *"davanın 8.412,76 TL'nin iadesi istemiyle ilgili kısmı yönünden"* olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Recep KALKAN'ın davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, davacının Bolu İzzet Baysal Mesleki Eğitim Merkezinde, -geçici görevlendirmeyle- metal teknolojisi öğretmeni olarak görev yapmaktayken kendisine yersiz ilave eğitim-öğretim tazminatı ödendiğinden bahisle oluşan kamu zararı sebebiyle gönderilen borç bildirim belgesindeki borcun ödenmesi gerektiğine ilişkin olarak tesis edilen işlem ilebu işleme ekli borç bildirim belgesinin iptali ve ödediği 8.412,76 TL kamu zararının ve 15.10.2020 tarihinden sonra ödenmeyen tüm ilave eğitim-öğretim tazminatlarının yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle dava açılmış; davanın, davacı tarafından rızaen ödenen 8.412,76 TL'nin iadesi istemi yönünden olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen düzenlemelere göre; 5018 sayılı Kanun'un 71. maddesinde tanımlanan kamu zararının tahsil ve takibinde bu madde ile bu maddeye dayanılarak yürürlüğe konulan Yönetmelik'te yer alan hükümlerin

uygulanması gerektiği; buna göre kamu zararının tahsili için öncelikle sorumlu personelin rızaen ve sulh yoluyla ödeme yapması gereğinin kendisine tebliğ edileceği, kamu zararı nedeniyle ortaya çıkan alacağı personelin rızaen ödememesi durumunda 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre takip yapılacağı, bu Kanun'a göre takip başlatılmadan idarenin söz konusu alacağın tahsilini personelin aylığından re'sen kesinti yapmak suretiyle sağlayamayacağı, ortaya çıkan kamu zararının tahsili/tazmini hususunda idarenin re'sen icra yetkisinin bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

19. Dosyanın incelenmesinden, 2015 yılında Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğü emrine metal teknolojisi öğretmeni olarak atanan davacının, geçici görevlendirmelerle İzzet Baysal Mesleki Eğitim Merkezi'nde branşına ait derslere girerek fiilen görevini yapmakta iken, kendisine yersiz ilave eğitim-öğretim tazminatı ödendiğinden bahisle kamu zararı oluştuğunun saptandığı, kamu zararının takip ve tahsil edilmesi gerektiği, bu kapsamda gönderilen borç bildirim belgesindeki borcu yasal faiziyle birlikte ödediğine dair tahsilata ilişkin belgeyi sunması gerektiğine ilişkin olarak tesis edilen Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 19/10/2020 tarih ve E.15052714 sayılı işleminin, ekinde borç bildirim belgesine de yer verilmek suretiyle davacıya tebliğ edildiği, davacının borç bildirim belgesinde belirtilen tutarı faizi ile birlikte toplam 8.412,76 TL olarak 26/10/2020 tarihinde Bolu Defterdarlığı'na ödemediği, daha sonra Bolu Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 19/10/2020 tarih ve E. 15052714 sayılı işlemi ile bu işleme ekli borç bildirim belgesinin iptali ile söz konusu işlem nedeniyle ödediği 8.412,76 TL'nin ve 15/10/2020 tarihinden itibaren ödenmeyen tüm eğitim-öğretim tazminatlarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle dava açtığı, davalı idarece davanın davacı tarafından rızaen ödenen 8.412,76 TL'nin iadesi istemi yönünden görev itirazında bulunulduğu, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından, davalı idarenin talebi yönünden olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmıştır.

20. Bu durumda, davaya konu edilen husus herhangi bir idari işlem veya eylemden kaynaklanmayıp, davacının kendi rızası ile yaptığı ödemenin hukuka aykırılığı iddiasıyla iadesi istemine ilişkin olduğundan, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinde belirtilen idari dava türlerine uymaması nedeniyle, davacının haksız yere ödediğini iddia ettiği paranın iadesi için alacak davası şeklinde açmış bulunduğu davanın, Borçlar Kanunu kapsamında özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

21. Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının, "*davanın 8.412,76 TL'nin iadesi istemiyle ilgili kısmının adli yargı yerinde görülmesi gerektiği*" yolundaki başvurusunun kabulü ile Bolu İdare Mahkemesinin 26/08/2021 tarihli ve E.2021/749 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının, "*davanın 8.412,76 TL'nin iadesi istemiyle ilgili kısmının adli yargı yerinde görülmesi gerektiği*" yolundaki BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Bolu İdare Mahkemesinin 26/08/2021 tarihli ve E.2021/749 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

30/05/2022 tarihinde, Üye Nurdane TOPUZ'un KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer TOPAL	Birol SONER	Nilgün TAŞ	Doğan AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN

KARŞI OY

Dava, davacının Bolu İzzet Baysal Mesleki Eğitim Merkezinde, -geçici görevlendirmeyle- metal teknolojisi öğretmeni olarak görev yapmaktayken kendisine yersiz ilave eğitim-öğretim tazminatı ödendiğinden bahisle oluşan kamu zararı sebebiyle gönderilen borç bildirim belgesindeki borcun ödenmesi gerektiğine ilişkin olarak tesis edilen işlem ile bu işleme ekli borç bildirim belgesinin iptali ve ödediği 8.412,76 TL kamu zararının ve 15.10.2020 tarihinden sonra ödenmeyen tüm ilave eğitim-öğretim tazminatlarının yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle dava açılmıştır.

Davacının rızaen ödediği 8.412,76 TL kamu zararının iadesi istemi yönünden olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmış ise de; bu istemin, dayanağını oluşturan kamu zararı sebebiyle gönderilen borç bildirim belgesindeki borcun ödenmesi gerektiğine ilişkin olarak tesis edilen işlem ile bu işleme ekli borç bildirim belgesinin iptali istemiyle açılan dava ile birlikte görevli yargı yeri olan idari yargı yerinde görülmesi gerektiği oyu ile karara katılmıyorum.

Üye
Nurdane TOPUZ